

Innhold

Forord	5
---------------------	---

Kapittel 1

Mangfold i lærerutdanningens matematikk	13
--	----

Ellen Konstanse Hovik og Bodil Kleve

Et teoretisk perspektiv på undervisningskunnskap i matematikk	13
Undervisningskunnskap i matematikk som anvendt matematikk	18
Sosiomatematiske normer	19
Bevis og generalisering	20
Ulike brøkaspekter	21
Dobbel tallinje	22
Flervalgsoppgaver i matematikk	24
Matematikkhistorie	25
Uendelighet	26
Problemløsning og detektivhistorien	27
Et eksistensielt spørsmål	28
Avsluttende kommentarer	29
Referanser	30

Kapittel 2

Læringspartner og sosiomatematiske normer som potensial

for elevers læring	31
---------------------------------	----

Bodil Kleve og Gerd Ånestad

Bakgrunn og problemstilling	31
Sosiomatematiske normer	33
Metode	35
Analyse og drøfting	36
Diskusjon	42
Avsluttende kommentar	44
Referanser	45

Kapittel 3

Bevis og generalisering i skolen – utfordringer og muligheter 46

Ellen Konstanse Hovik og Ida Heiberg Solem

Innledning	46
Teoretiske perspektiver og rammeverk	47
Presentasjon og analyse	49
Aritmetisk representasjon	50
Billedlig/visuell representasjon	53
Tekst/regnefortelling	54
Bruk av symboler	55
Multimodal argumentasjon	56
Avsluttende drøfting	58
Referanser	59

Kapittel 4

Aspekter ved brøk i en nasjonal prøve 61

James Gray og Gerd Ånestad

Innledning	61
Aspekter ved brøk	62
Del av en helhet	63
Brøk som mål	63
Brøk som kvotient	64
Brøk som operator	65
Brøk som forhold	65
Metode	66
Analyse	67
Oppgave 19	68
Oppgave 27	69
Oppgave 29	71
Oppgave 42	72
Oppgave 46	73
Avslutning	74
Referanser	76

Kapittel 5

Den doble tallinjen som didaktisk modell for proporsjonalitet, introdusert i en realistisk matematikkundervisningstradisjon 78

Elisabeta Eriksen, Grethe Kjensli, Camilla Rodal

Innledning	78
------------------	----

Visualisering i matematikk	80
Den doble tallinjen i realistisk matematikkundervisning	82
Proporsjonalitet i kontekst	84
Metode	86
Analyse og diskusjon	88
Bensinforbruk – kategori <i>rater</i>	88
Blandingsforhold – kategori <i>to deler av en hel</i>	92
Forstørring av bokstaven F – kategori <i>skalering</i>	98
Konklusjon og avsluttende kommentarer	100
Referanser	102

Kapittel 6

Konstruksjon av flervalgsoppgaver i matematikk	104
<i>Tonje Hilde Giæver og Helga Kufaa's Tellefsen</i>	
Rammeverk	105
Bakgrunn og kontekst	106
Metode	107
Resultater	108
«Å lage spørsmål fra eget pensum var utfordrende»	108
«Å lage flervalgsoppgaver bidro til egen læring»	112
Oppsummering	114
Referanser	115

Kapittel 7

Matematikkhistorie i matematikkundervisningen? Hvorfor? Og hvordan? ...	117
<i>Bjørn Smestad</i>	
Innledning	117
Hvorfor matematikkhistorie i undervisningen?	118
Hvordan gjøre dette i praksis?	121
1. Arbeide med originalkilder	122
2. Bruke gamle teknikker	125
3. Arbeide med konkrete	126
4. Spille teater	127
5. Gjøre oppgaver basert på matematikkhistorien	128
6. Arbeide med ords opphav	129
7. Flerfaglig arbeid	130
8. Se på matematikeres biografi	131
9. Arbeide med prosjekt	132

Avslutning	133
Referanser	134

Kapittel 8

Lærerstudenters oppfatninger om 0.999...	137
---	-----

Lars Reinholdtsen

Introduksjon	137
Teori	138
Handlinger, prosesser og objekter	139
Begrepsbilde og begrepsdefinisjon	141
Approksimasjonsmatematikk og holdninger til matematisk konsistens	143
Hvordan endres de intuitive oppfatningene?	144
Prakseologier	145
Metode	146
Undervisningsepisodene	146
En utfordring fra en ungdomsskoleelev	146
Innledende diskusjon i klasse 1	147
Innledende diskusjon i klasse 2	148
Lærerens argumenter for at $0.999... = 1$	149
Diskusjon	150
Grad av opplevd kognitiv ubalanse	150
Dynamisk språkbruk	151
Infinitesimale ideer	151
Teknikken $\tau_<$	152
Approksimasjonsmatematikk	153
Aksept av uendelige desimaltall og innsikt om behovet for definisjoner	153
Algoritmer	154
Avslutning og oppsummering om forskningsspørsmålene	155
Appendiks	156
Definisjonen av 0.999... som et reelt tall	156
Hyperreelle tall	157
Referanser	159

Kapittel 9

Detektivhistorien og matematisk problemløsning	161
---	-----

Olav Gravir Imenes

Sammendrag	161
Innledning	162
Detektivhistoriens oppbygning	164

Matematisk problemløsning	165
Matematisk kriminalhistorie	166
Mordet	166
Sporene	166
Konstruksjon av historien	167
Løsningen	170
Forenklete løsningsmetoder	171
Eksponentialfunksjoner	171
Finne funksjon ved hjelp av dataprogram	173
Bruk av logaritmisk skala	174
Oppdeling i lineære deler	175
Sammenheng mellom detektivhistorien, problemløsning og modellering	176
Avslutning	179
Referanser	180
Kapittel 10	
Kan vi besvare alle matematiske spørsmål?	183
<i>Eyvind Martol Briseid</i>	
Sammendrag	183
Innledning	183
Hilberts problemer og «ignorabimus»	187
Diofantiske likninger	188
Russells paradoks og Hilberts program	191
Formelle systemer	192
Ufullstendighet	195
Avslutning og videre lesning	197
Referanser	198
Forfatteromtale	200